

**11. oszt. - Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek**

[szne.horvath.nikolett@gmail.com](mailto:szne.horvath.nikolett@gmail.com)

**Területi államigazgatási szervek és államigazgatási feladatot ellátó önkormányzati szervek**

**Feladat:**

1. Készíts vázlatot, majd tanuld meg!

A szociális igazgatás területi államigazgatási szervi feladatait elsősorban a megyei kormányhivatalokba integrált, szociális feladatokat ellátó szakigazgatási szervek látják el. Ezek közül elsőként a megyei szociális és gyámhivatalokról kell szólni, amelyek hatóságként engedélyezik és ellenőrzik a gyermekjóléti, a gyermekvédelmi és a szociális intézmények működését, továbbá gyakorolják a felügyeleti szerv jogait a járási hivatalok, azok gyámhivatala és a települési önkormányzatok jegyzőinek elsőfokú szociális hatósági ügyintézése felett.

2013. január 1-jétől a szociális igazgatásban is fontos szerepet töltenek be a járási hivatalok és azok gyámhivatalai.

A **járási hivatalok törzshivatalai egyes rászorultsági ellátásokat** – így az időskorúak járadékát, a normatív ápolási díjat, valamint az alanyi jogú és a normatív közgyógyellátást, valamint az egészségügyi szolgáltatásra jogosultságot – állapítanak meg.

A **települési jegyzők államigazgatási feladat- és hatáskörébe tartoznak** egyes rászorultsági ellátások (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, normatív lakásfenntartási támogatás, méltányossági közgyógyellátás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény) tekintetében az elsőfokú hatósági hatáskörök ellátása, valamint bizonyos elsőfokú gyámhatósági feladatok.

**A Járási Hivatalok feladatai**

A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény több mint 80 db törvényi szinten szabályozott államigazgatási feladatot határozott meg a járások számára.

A járási hivatalok legfontosabb feladata a megyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő államigazgatási feladatok ellátása. Így megvalósul az államigazgatási és az önkormányzati feladatok szétválasztása, a járások kizárólag államigazgatási területi egységet jelentenek.

Elsősorban okmányirodai feladatokat, a gyermekvédelmi és gyámügyeket, valamint egyes szociális, környezetvédelmi, természetvédelmi igazgatási ügyek intézést vették át a

településektől a járási hivatalok. A hatáskörök szétválasztásánál kiemelt szempont volt, hogy a helyi szabályozáshoz kapcsolódó, mérlegelési jogkörbe tartozó ügyek lehetőleg maradjanak a települési jegyzőnél, ahol viszont az adott ügyben az államnak van egyértelműen feladata, szerepe, ott a járási hivatal tudjon hatékonyabban intézkedni. Az azonos szabályozók mentén lefolytatható eljárásokkal hatékonyabb, racionálisabb ügyintézés valósul meg országszerte.

### A járási törzshivatalhoz kerülő hatósági feladatok

#### **1.) Okmányirodai feladatok:**

- személyi igazolvány ügyintézés, személyazonosító igazolvány;
- lakcímigazolvány, lakcímnyilvántartás;
- útlevél;
- vezetői engedély;
- egyéni vállalkozói igazolvány; · mozgáskorlátozott parkolási igazolvány;
- diákigazolvány; · ügyfélkapu regisztráció;
- közlekedés igazgatási ügyek (gépjárművel kapcsolatos ügyintézés).

#### **2.) Szociális igazgatási feladatok:**

- időskorúak járadéka megállapítása, felülvizsgálata, folyósítása;
- aktív korúak ellátása;
- ápolási díj megállapítása, felülvizsgálata, folyósítása;
- alanyi és normatív alapon járó közgyógyellátásra való jogosultság megállapítása;
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása, erről hatósági bizonyítvány kiállítása;
- hadigondozotti ügyekben az első fokú hatósági jogkör gyakorlása;
- szociális rászorultság igazolásáról hatósági bizonyítvány kiállítása;
- szabálysértés.

#### **3.) Kommunális igazgatással kapcsolatos feladatok:**

- temető fenntartásával és üzemeltetésével összefüggő feladatok ellátásának ellenőrzése;
- temetkezési tevékenység folytatásával kapcsolatos engedélyezés.

#### **4.) Menekültekkel kapcsolatos feladatok**

- a menekült, az oltalmazott és a menedékes részére a befogadás anyagi feltételeinek további igénybeviteléről, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátásokról és támogatásokról való döntés;
- a befogadás anyagi feltételei, valamint a külön jogszabályban meghatározott ellátások és támogatások korlátozásáról, megvonásáról illetve megtagadásáról való döntés.

#### **5.) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásával kapcsolatos feladatok közül:**

- a személyi adat és lakcímnyilvántartás vezetése a járás illetékességi területén lakcímmel rendelkező polgárok tekintetében.

#### **6.) Földügyi igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

- részarány-földtulajdonosok közgyűlésének összehívása;
- részarány-földtulajdonosok értesítése a földkiadó bizottság megszűnéséről készített határozatról.

**7.) Hegyközségi szervezettel kapcsolatos feladatok közül:**

- Új hegyközség alakítása céljából az érdekeltek bejelentkezésének fogadása;
- bejelentkezettek jegyzékének összeállítása, közzététele;
- érdekeltek bejelentésének fogadása az előkészítő bizottság megválasztásáról.

**8.) Állatvédelemmel, állattartással kapcsolatos feladatok közül:**

- állatotthon létesítésének engedélyezése;
- állatpanzió és állatmenhely létesítésének engedélyezése és a szolgáltatás felügyelete az állatotthon létesítése és üzemeltetése tekintetében.

**9.) Honvédelemmel kapcsolatos feladatok közül:**

- az illetékességi területén bejelentett lakóhellyel rendelkező kiképzett tartalékosok, potenciális hadkötelesek lakcím- és anyakönyvi adatainak pontosításában történő közreműködés;
- az illetékességi területén bejelentett lakóhellyel rendelkező hadkötelesek adatainak pontosításában történő közreműködés.

**10.) Ipari igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

Távhő:

- szolgáltatói hőközpont elhelyezésére, üzemeltetésére, karbantartására vonatkozóan az ingatlantulajdonossal kötött megállapodás hiányában, az engedélyes kérésére a használati jog megállapítása és a fizetendő kártalanítás mértékének megállapítása;
- a felhasználási helyre történő bejutás határozatban történő elrendelése.

Villamosenergia:

- fogyasztásmérő leolvasásának, ellenőrzésének vagy cseréjének, az ellátásból történő kikapcsolásnak vagy a felhasználói berendezés ellenőrzésének tűrésére, és együttműködésre vonatkozó kötelezettség megállapítása;
- mérőhelyre való bejutás engedélyezése.

Földgáz:

- a fogyasztásmérő berendezés leolvasásának, ellenőrzésének, cseréjének, a földgázelosztási szolgáltatásból történő felfüggesztéshez szükséges intézkedéseknek, vagy a felhasználói berendezés ellenőrzésének a tűrésére és együttműködésre vonatkozó kötelezettség megállapítása;
- mérőhelyre való bejutás engedélyezése.

**11.) Kereskedelmi igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

- állandó menázséria működésének engedélyezése.

**12.) Vízügyi igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

- az ingatlan tulajdonosának kötelezése az ingatlan bekötésére, amennyiben az ingatlan víziközmű-rendszerbe történő bekötését a víziközmű-rendszer üzembe helyezésétől számított egy éven belül nem teljesíti;
- az ingatlanok víziközmű használatba történő bekötésének elrendelése;
- a fogyasztó kötelezése a szolgáltató hozzájárulása nélkül végzett bekötés, építmény, berendezés, felszerelés elbontására, leszerelésére, átalakítására;
- vízvezetési és szennyvízelvezetési szolgálat alapítása;

- a fogyasztó teljesítésre történő kötelezése, ha a szolgáltató felhívására határidőn belül nem tesz eleget a hibák kijavításának, illetve az előírásoktól eltérő vízközmű-használat megszüntetésének;
- egy ingatlan ellátására több ivóvíz bekötővezeték létesítésének engedélyezése;
- a közterületen kialakítandó vízmérőhely helyének megállapítása;
- a tulajdonos kötelezése a létesítmények megfelelő átalakítására vagy megszüntetésére;
- a nem védett természeti területen a nádaratás, illetve a nádas égetésének az engedélyezése.

**13.) Kulturális örökségvédelemmel kapcsolatos feladatok közül:**

- régészeti emlék vagy lelet felfedezője bejelentésének fogadása és az illetékes múzeum értesítése.

**14.) Oktatással kapcsolatos feladatok közül:**

- a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása esetén a törvény vagy kormányrendelet által meghatározott feladat- és hatáskörök ellátása;
- a tanköteles tanuló tanulmányai külföldön történő folytatásának bejelentése fogadása;
- az írásbeli érettségi vizsgák feladatlapjainak a vizsgaszervező iskolák közötti elosztásában történő közreműködés;
- az érettségi vizsga központi írásbeli feladatlapjainak átadása a vizsgabizottságot működtető közoktatási intézmény megbízottjának.

**15.) Növényvédelmi igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

- a méregjelzésű vagy tűz- és robbanásveszélyes növényvédő szer elvesztésére, elcserélésére, eltulajdonítására, növényvédő szernek élelmiszerbe, takarmányba keveredésére, ivóvízbe, vagy vízfolyásba jutására vonatkozó bejelentés továbbítása a növény- és talajvédelmi szolgálat részére.

**16.) Ingatlanvállalkozással kapcsolatos feladatok közül:**

- az üzletszerű társasházkezelői és ingatlankezelői tevékenység tekintetében ingatlanvállalkozás-felügyeleti hatóság.

**17.) Közlekedési igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

- a járdák, gyalogutak és azok műtárgyai építésének, korszerűsítésének, fennmaradásának és megszüntetésének engedélyezése, illetve ezek nem közlekedési célú igénybevételével kapcsolatos eljárás lefolytatása.

**18.) Környezetvédelmi igazgatással kapcsolatos feladatok közül:**

- levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyekben az első fokú hatósági eljárások lefolytatása.

**Járási gyámhivatalhoz kerülő hatósági feladatok**

**1.) A városi gyámhivatalok hatáskörébe tartozó gyámhatósági feladatok teljes köre:**

- szülői felügyeleti jog gyakorlásával kapcsolatos ügyek intézése (szülői felügyeleti jog gyakorlása megállapodás alapján; szülői felügyeleti jog feléledése; a szülői ház elhagyása; a gyermek végleges külföldre távozása; az életpálya kijelölése; a szülők vagyonkezelése, családi jogállás rendezése);
- kapcsolattartási ügyek;

- kiskorú házasságkötésének engedélyezésével kapcsolatos ügyek;
- örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása;
- a gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek (teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele; gyermek családi és utónevének megállapítása; képzelt szülők adatainak megállapítása);
- pénzügyi ellátások (gyermektartásdíj megelőlegezése; otthonteremtési támogatás);
- gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedések (védelembe vétel; a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása; iskoláztatási támogatás szüneteltetése, felülvizsgálata; családba fogadás; ideiglenes hatályú elhelyezés és felülvizsgálata; átmeneti nevelésbe vétel; tartós nevelésbe vétel; nevelési felügyelet elrendelése; gondozási díj megállapítása; utógondozás elrendelése; utógondozói ellátás elrendelése);
- gyám és a gondnok kirendelésével kapcsolatos ügyek;
- törvényes képviselő vagyonkezelésével kapcsolatos ügyek.

**2.) A jegyző hatáskörébe tartozó gyámhatósági feladatok közül:**

- az ügygondnok, eseti gondnok kirendelése, felmentése, munkadíjának megállapítása;
- a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele (a települési önkormányzat anyakönyvvezetői továbbra is felvehetik a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot);
- a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése;
- a szülő azon nyilatkozatának felvétele, melyben hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához;
- védelembe vételről és megszüntetésről való döntés;
- családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról való döntés és a felülvizsgálata;
- iskoláztatási támogatás folyósítása szüneteltetésének kezdeményezése, a szüneteltetés felülvizsgálata.